

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академична длъжност

„доцент“

в професионално направление 2.2. История и археология

(тема „Културата на Тракия през класическата и елинистическата епохи“),

за нуждите на Секция по тракийска археология на НАИМ-БАН,

обявен в ДВ, бр. 74, от 29. 08.2023 г.

Становището е изготвено от: **доц. д-р Юлия Милчева Цветкова,**

СУ "Св. Климент Охридски", ИФ, Катедрата по Стара история, тракология и

средновековна история

(академична длъжност, научна степен, име, презиме, фамилия - месторабота),

в качеството на член на научното жури по Професионално направление: 2.2. История и археология, по конкурс съгласно Заповед № № I 1736/27.10.2023 г. на Директора на НАИМ-БАН.

За участие в обявения конкурс са подали документи **единствен кандидат:**

гл. ас. д-р Емил Христов Нанков, Секция по тракийска археология, НАИМ-БАН

(академична длъжност, научна степен, име, презиме, фамилия, научна организация)

I. ОБЩО ОПИСАНИЕ НА ПРЕДСТАВЕНИТЕ МАТЕРИАЛИ

1. Данни за кандидатурата

Представените по конкурса документи от кандидата съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в НАИМ-БАН.

За участие в конкурса кандидатът Емил Христов Нанков е представил списък от общо 26 труда, на които той е автор или съавтор, в т.ч. хабилитационен труд – монография на тема „Markers of military mobility: toward an archaeology of the sling in ancient Thrace (5th c. BC – 6th c. AD) with a Corpus of the inscribed lead sling projectiles from Bulgaria“ (под печат, удостоверено с документ от гл. редактор), 4 статии и 4 студии, публикувани в реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни, 10 статии и 4 студии, публикувани в нереперирани издания или в колективни томове (с изключение на една, всичките на английски), както и 3 рецензии на различни колективни монографични издания, публикувани в престижни издания.

Кандидатът е самостоятелен автор в 19 от трудовете, другите 7 са в съавторство, където той е водещ автор в 5 от тях. Като част от предоставената документация са и една

колективна монография и два сборника, на които Е. Нанков е съставител или в съставителската колегия, всичките публикувани на английски език.

Представени сканирани документи удостоверяват придобитите образователна и научна степен и академичната позиция на кандидата, и потвърждават, че той покрива изискванията за такъв конкурс според чл. 26, ал. 3 от ЗРАСРБ и чл. 18, ал. 5 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в НАИМ-БАН. Кандидатът е представил също така автобиографична справка, списък на всички негови публикации (в това число 1 монография, 3 колективни томове, на които е съставител, 8 студии, 14 статии, 3 рецензии на монографични томове, 3 научно-популярни текстове или анотации към каталожни издания, 19 публикации в АОР – общо 51 заглавия), списък на цитираните му публикации (установени 133 цитирания), резюмета на трудовете, с които кандидатът участва в конкурса, авто-справка за приносите и справка са покрити минималните национални изисквания.

Документите са организирани според правилата за конкурса коректно, лесно за работа с тях и отлично онагледяват постиженията на кандидата.

2. Данни за кандидата

Според представената автобиографична справка научното и академично развитие на Емил Нанков протича последователно и целенасочено. След завършването му през 1999 г. на магистратура по Археология към СУ, той специализира в различни научни и университетски институции в САЩ и Гърция. През 2009 Нанков придобива докторска степен към Университет Корнел, катедра Класически науки и катедра История на Изкуството и Археология, Итака, САЩ. Има постдокторантура към Свободния университет – Берлин в рамките на Excellence Cluster 264 “ТОРОГ”, към Катедра по класическа археология, а през 2020 е носител на грант към Изследователски институт Гети, Малибу, САЩ, в рамките на програма „The Classical World in Context: Thrace 2019/2020“. Академичният му, изследователски и административен опит включва водени от него курсове в областта на античната история и култура към Минесотски Университет, към Университет Корнел, катедра История на Изкуството и Археология в периода 2002-2009, координатор програми Археология в Американски Научен Център в София в периода 2009-2014 г., директор на академична програма в Американски Научен Център в София 2014-2017, а от 2019 г. до днес заема длъжността главен асистент към Секция за тракийска археология към НАИМ-БАН.

Емил Нанков е активен теренен археолог и ежегодно участва в различни археологически проучвания в страната като стажант, заместник научен ръководител и ръководител на разкопки и теренни издирвания, като от 2020 г е съ-ръководител на екипа, проучващ античният обект Аджийска воденица – Емпорин Пистирос. Интензивните му научни контакти в страната и чужбина илюстрират колегата като изявен и международно разпознаваем учен.

3. Обща характеристика на научните трудове и постижения на кандидата

Научните трудове, с които Емил Нанков кандидатства за конкурса, обхващат различни аспекти на историята културата на Балканите основно през класическата и

елинистическата епоха и попадат в изследователската област на урбанизацията и селищния живот в Тракия, въоръжение и военно дело, археология на всекидневния живот, изобразителен език и иконография, етническите взаимодействия между елини, македони и траки. Изключително приноси са наблюденията му върху такива знакови селищни обекти като Севтополис, Хераклея Синтика, селището в м. Аджийска воденица - Емпорион Пистирос, елементи от инвентара на гробницата в могилата Голяма Косматка (гробницата на Севт III), или детайли от сцените на фреските в гробницата при с. Александрово, Хасковско. Те са свързани неотменно с изключително обширната интерпретацията и нов прочит на писмени, епиграфски, нумизматични и, разбира се, археологическите данни.

Представените от кандидата научни трудове не повтарят такива от предишни процедури за придобиване на научно звание и са публикувани след защитата на докторската му дисертация. Няма доказано по законоустановения ред плагиатство в представените по конкурса научни трудове.

4. Съдържателен анализ на научните постижения на кандидата, съдържащи се в материалите за участие в конкурса

Научните приноси на трудовете на Емил Нанков по конкурса са безспорни. Темата на хабилитационния му труд представлява първият по рода си опит в българската историография да бъдат събрани и систематизирани находките на използваните пред Античността (от V в пр. Хр. до VI в. сл. Хр.) бойни снаряди за прашка, изработени от различни материали – една тема, която отдавна привлича внимание на науката, която сега е представена и през призмата на културно-исторически поход, като е проследена еволюцията на бойната прашка. Особено ценни са наблюденията, които резултират от такова едно изследване и възможностите чрез анализа на археологическия контекст, епиграфските данни и надписи върху оловните ядра за прашка, да се предположи историческа интерпретация и проследяване на мобилностите на различните армии и военни кампании в Тракия, с особен акцент класическата и ранноелинистическата епоха.

Изключително ценни са сборните издания, на които колегата Нанков е съставител: „*A Companion to Ancient Thrace*“ под съставителството на Ю. Вълева, Е. Нанков и Д. Гренинджър се превърна в своеобразен наръчник, систематизиращ последните достижения в изследванията върху древна Тракия.

Наблюденията по отношение на някои специфични теми – лагоболонът от Александровската гробница (Nankov 2010), пиксидата от гробницата в могилата Голямата Косматка (Nankov 2011), графити и пособия за писане от Севтополис (Nankov 2012), зарчета за игра (Nankov 2013), елементи от мерителни уреди (Nankov 2019) позволяват да се постави Тракия в контекста на елинистическия свят, за да може да се оцени коректно и разбере установената културна традиция.

Със същата прецизност и задълбоченост се отличават и другите изследвания на колегата, свързани с района на ЮЗ Тракия – Хераклея Синтика (Нанков, Стоянова 2018), Сандански (Nankov 2017; Kolev, Nankov, Zlatkov 2023), включително и през римската епоха (Nankov, Tsoneva 2017).

Широката му запознатост с общоисторическите процеси в Тракия и Елада през класическата и елинистическата епоха позволяват на колегата да предложи сериозни

критични обобщения о обзор на динамиката на урбанизацията в Тракия (Nankov 2015) или тракийското въоръжение (Nankov 2021).

От приложената справка на 133 цитирания на трудове на колегата е видна още веднъж актуалността на разработваните от него проблемни кръгове и широката положителна международна оценка, която предлаганите от него наблюдения и хипотези получават.

5. Критични бележки и препоръки

Трудовете на колегата Емил Нанков демонстрират високо научно ниво, отлична литературна осведоменост, точност и пълнота на резултатите. Подборът на изследваните теми се отличава винаги с оригиналност, а изчерпателният му и убедителен анализ и аргументация може да служи за образец във всяко едно отношение на научното дирене.

II. ОБЩО ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на гореизложеното препоръчвам на научното жури да предложи на компетентния орган по избора на НАИМ-БАН да избере Емил Христов Нанков да заеме академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 2.2. История и археология (тема „Културата на Тракия през класическата и елинистическата епохи“).

25.01.2024 г.

Изготвил становището:

(Доц. д-р Юлия Цветкова)